

DE LEIDSCHER RIJN MAN

HET MYSTERIE VAN DE LEIDSCHER RIJN MAN

Prehistorie

Het verhaal van de deskundigen

Het skelet van de Leidsche Rijn man werd midden in een vroeg Middeleeuwse nederzetting, zonder enige aanwijzing van een gegraven kuil gevonden. Ook de manier waarop het skelet in de bodem lag – met armen en benen gespreid en het gezicht naar beneden – riep veel vragen op: is dit de manier om je medemens te begraven? Maar ook: hoe kwam bijvoorbeeld de rechterarm op enige afstand van het skelet terecht? En: in welke periode was het skelet in de bodem terechtgekomen?

Het geslacht, de leeftijd en de doodsoorzaak konden in het veld niet zomaar vastgesteld worden. Om hier achter te komen moest het skelet met zoveel mogelijk grond mee naar binnen genomen worden. Hier kon verder onderzoek aan met name de schedel plaatsvinden. Na uitgebreid onderzoek in het veld en bij het Archeologisch en Bouwhistorisch Centrum hebben de specialisten het volgende verhaal bedacht, maar helemaal zeker weten doen ze dat niet.

N.B. De schedel van deze Leidsche Rijn man is in Museum Hoge Woerd in De Meern te zien.

De zware richel boven de oogkassen en de mannelijke kenmerken van het bekken van het skelet vertellen dat het skelet van een man moet zijn geweest. De leeftijd van deze man kon worden bepaald door het onderzoek naar slijtage van de verschillende gebitsonderdelen. Hoe ouder iemand is, hoe langer het gebit gebruikt is. De tanden en kiezen zijn dan meer versleten. Het gaat hier waarschijnlijk om een man van ongeveer 40 jaar.

Er is sprake van geweld geweest aan de linkerzijde van het hoofd. Ook had het slachtoffer een gebroken nek. De schedelbasis vertoonde een barst: een schedelbasisfractuur! Het heftige geweld moet van schuin linksachter gekomen zijn. Het zijn meerdere klappen geweest. Door de klappen brak het rotsbeen af, barstte de schedelbasis en brak het achterhoofd in stukken. Ook de nek brak onder dit geweld. Bij de verplaatsing van de onderkaak, botsten de onder- en boventanden in het midden. Een boventand werd half uit zijn kas gedreven, waarbij de daar tegenoverliggende snijtand eruit viel. Het is niet duidelijk of het skelet van het gevonden paard bij de Leidsche Rijn man heeft gehoord.

De opvallende ligging van het skelet, met het gezicht naar beneden en met de armen en benen gespreid, zou kunnen betekenen dat de persoon in het water heeft gedreven. Nadat het lichaam was aangespoeld, konden aaseters eraan knabbelen, waarbij de rechter onderarm mogelijk van het lichaam is losgekomen. De rivier heeft de stoffelijke resten daarna op een natuurlijke manier begraven. Het zelfde zand wat het lichaam bedekte, bleek enige honderden jaren later voor mensen uit de vroege Middeleeuwen een ideale plek om te wonen. Deze mensen hebben niet geweten dat onder hun voeten de resten lagen van een op verschrikkelijke wijze aan zijn eind gekomen oudere Leidsche Rijn bewoner. Door het opgraven van de nederzetting is het skelet na vele duizenden jaren weer tevoorschijn gekomen!